

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrta leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr. dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Družba sv. Mohorja.

Slovensko ljudstvo nima prijateljev nikjer, pač pa šteje nasprotnikov vse polno in po vseh straneh delajo se mu overe, ako se vspenja do višje omike na podlagi jezika, ki mu je, če smemo tako reči, lasten po naravi. Zato pa nam je treba bolj, kakor drugim srečnejšim narodom, da se postavimo na lastne noge in se držimo društva, ki nam skrbijo za napredek in omiko našo. V tem oziru pa je prvo — družba sv. Mohorja. Ona je društvo, na katero smemo biti ponosni in zato se ga oklenimo vsi, brez ozira na levo ali desno. Odbor te družbe nas vabi tudi letos, naj va-nj pristopimo, kolikor nas največ more. Njegove besede pa so te-le: Mesec svečan je velike važnosti za družbo sv. Mohorja, kajti v njem se večinoma vrši in končuje nova nabira družtvenikov. Dal Bog, da bi bila zopet tako srečna, kakor zadnja leta, potem bi se nam res izpolnilo upanje, izrečeno v družbinem „Oglasniku“, da bomo letos šteli 50 tisoč udov. Tega si z nami vred želi pač gotovo vsak zaveden Slovenec. Prepričani smo, da si bodo v rodoljubni gorečnosti nepresežni gg. poverjeniki in vsi gg. duhovniki po možnosti prizadevali in tudi pomagali, zaželeni uspeh doseči. Mi jih tega prelepo prosimo iz dvojnega ozira.

Kakor kaže družbin imenik ter so to še podrobneje razpravljali razni naši listi, družba dozda še v marsikaterih župnijah in pokrajinah ni zadostno razširjena in morda še tudi ne zadostno poznana; preveč je še krajev, kjer od sto prebivalcev nista niti po dva, kolikor bi jih vsaj moralo biti, ali pa še celo po jeden ne pri družbi. Takšna razmera je tem žalostnejša in naravnost nevarna, ako je ob jezikovnih mejah. Znamenje je to, da si verska nemarnost in narodna zaspanost roke podajate. Družabnikov sv. Mohorja število — je verskega in narodnega življenja merilo. Zato prosimo in prijazno opominjamo rodoljube v takih krajih

in razmerah, naj se iz ljubezni do dobre stvari še posebno potrudijo za našo družbo in se gg. duhovniki poslužujejo zlasti cerkvenih pripomočkov, da se število udov, kar mogoče, pomnoži.

Prvo besedo med družbinimi knjigami imajo pa letos neprecenljivi rodoljub in škof Anton Martin Slomšek v svojih: „Pastirskih listih“. V njih govorijo tako po domače, da jih bode razumel vsak, tudi najpriprostejši Slovenec; tako milo, da se njih beseda mora poprijemati vsakega količkaj čutečega srca; tako krepko ob jednom, da se mora vzdramiti še tako dremotna duša; tako prepričalno, da ne bode nikogar, ki jim ne bi pritrdil; tako raznovrstno, da ne bode ne mladega ne starega, ne gospodarja ne posla, ne predstojnika ne podložnika, ki ne bo zajél nauka, potrebnega mu k pravi časni in večni sreči. Slomšek nas bodo učili vsega, česar najbolj potrebujemo, da zmagovito prebijemo sedanje in morda še hujše prihodnje preskušnje, stiske in navale, ki pretijo našemu rodu v gmotno in duševno pogubo. Ob nedeljah, ali vsaj od časa do časa dajte le po jeden list prebrati v vsaki družini pa se bode sčasoma naš narod v krščanskem in rodoljubnem duhu krasno preobrazil; po Slomšku duševno prerojen postane ne samo naš ponos, temveč prava dika pred Bogom in ljudmi. Takemu narodu se ne bode več bati ničesa; najboljša zagotovilo bode lepše bodočnosti. Zato pa preiskreno želimo in prosimo, naj nikar ne zamudi nijedna slovenska hiša in družina ugodne prilike, pridobiti si Slomškovih pastirskih listov s pristopom k družbi sv. Mohorja.

Naznanjamo, da družbeniki ne prejmejo samo I. dela „pastirskih listov“, kakor smo bili s prva namenili, ampak oba dela na jedenkrat s celotni knjigi, obsežni kakih 16 pól, ki bi se sicer že sama prodajala po goldinarji. Kdor želi prejeti izvirno v platno vezano knjigo, naj dodá letnini še 40 kr. Priprosto v trd papir (karton) pa se veže vsaka knjiga tudi po 10 kr.

Za 6. knjigo smo društvenikom namenili: „Domači živinozdravnik“, ki ga je spisal pri-
ljubljeni in izkušeni živinozdravnik g. Fr. Du-
lar v Beljaku ter je ustregel s tem večkrat izre-
čenim željam slovenskih gospodarjev. Knjiga
bode imela tudi mnogo podob, ki bodo spis po-
jasnjevale, in domačo lekarno, v kateri bodo
navedena za prvo in hitro pomoč najbolj po-
trebna zdravila.

Koncem še izrekamo prijazno prošnjo do
čč. gg. poverjenikov, naj blagovolijo vpisovalne
pôle, kar najbolj mogoče, ob nastavljenem ob-
roku, do dne 5. marca dopošiljati, da prej ko
prej izvemo, koliko izvodov posameznih knjig
da je treba tiskati in se izognemo nepotrebnih
stroškov.

Izvolitev lavantinskih škofov.

(Dalje.)

Po končanej svečanosti v Solnogradu so
naši gostje od vseh strani po raznih potih pri-
hajali domu ter nam razlagali vse posamezno-
sti, katere smo javili.

Novi knez sami pa so se morali vrniti na
Dunaj, da so se tamo poklonili presvitlemu ce-
sarju, a tudi zbog tega, da kot dobri hišnik
dajo račun od svojega hiševanja ter ga izročé
v redu svojemu nasledniku.

To so bili dolgi dnevi, ko smo čakali na
novega škofa. Kedaj nam jih bo ljubi Bog pač
že dal? Še le dne 13. novembra smo za gotovo
izvedeli, da jih smemo v Mariboru pričakovati.

Ali kakor že nekdanj matere mladega To-
bije ni več trpelo doma, ampak je hitela na-
sproti svojemu sinu, ko se je vračal, tako je
tudi ljubezen lavantinske cerkve poslala na-
sproti svojemu najljubšemu sinu, in sedaj svo-
jemu višjemu pastirju, dva čč. gg. stolna ko-
rarja, ki sta kneza v glavnem mestu Štajar-
skem sprejela, kjer so se toliko mudili, da so
se ces. kr. namestniku spodobno oglasili.

Na meji škofije so č. g. dekan Jareninski
in duhovniki njegove dekanije oveselili škofa.
Naglič sicer brzo vozi in nikjer dolgo ne po-
stoji; a kljub temu takrat v Spielfeldu rado-
vedno posluša in mirno počaka, dočim prijazni
pozdrav iz ljubeznjivih ust našega Jareninskega
dekana ne izteče do zadnje besedice.

Zdaj pa naglič tem hitreje potegne, in
ko prisopiha iz Leitersberškega predora, pokajo
na piramidi možnarji, da se je zemlja tresla.

V Mariboru na kolodvoru je sprejem prav
srčen. Prisotni so stolni kapitol in mnogo svet-
nih in redovnih duhovnikov, ces. kr. namest-
nijski svetovalec baron Hein, oba okrajna ces.
kr. sodnika, mestni župan in podžupan, na-
mestnik deželnega glavarja dr. Radaj, dr. Do-
minkuš in več drugih odličnih narodnjakov,
ravnatelji srednjih šol, nadravnatelj kaznilnice,

nekoliko katoliških imenitnih gospô in velika
množica ljudstva. Za vsacega so milostni knez
imeli prijazno besedo.

Po pozdravu je dolga red ličnih vozov dr-
drala po mestu, ki je mnogo raznobarnih ban-
der razobesilo, v stolno cerkev, kjer je bil sv.
blagoslov s presv. rešnjim Telesom. Glavno in
stolno mesto naše škofije tedaj ni zmoglo ne
enega slavaloka za svojega novega skofa? Toda
kar je mesto zamudilo, to bodo popravile žup-
nije in vasi, kedar bodo Premilostni hodili bir-
movat.

V škofijskem hramu pred stopnjicami je
kneza pričakovalo nekoliko venčanih belih de-
klic pod vodstvom šolskih sester. Najmanjša
med njimi knezu srčno zapré pot in jih pozdravi
s prijazno besedo. Da-si deklica ni bila veliko
dolžja, kakor prst, je vendar krepko govorila,
kakor bi velika bila, da se je njeni zvonček
daleč okoli razlegal. Škof so jo za to blagoslo-
vili ter jej podarili molitvene bukvice, skorej
da tako velike, kakor je ona.

K malemu obedu po prihodu je bil povab-
ljen stolni kapitol, in so bili tudi prisotni oče
prečastnega kneza, ki so še prav trdnega zdravja
in so bili ta dan — seveda — tudi veselega
lica in srea. Milostni novi škof so ljubega očeta
prijazno karali ter rekli: „Ali vam nisem pisal,
da bi si dali mir in da bi lepo doma ostali,
pa me niste vbogali“. Oče se niso prav nič za-
govarjali, a nek drugi gospod, ki vsak čas pravo
pogodijo, so rekli: „Se nisem v katekizmu našel,
da bi bilo kje zapisano, da bi moral oče sina
ubogati“. Kar nas je bilo prisotnih, smo radi
pritrtili tem besedam. (Dalje prih.)

Gospodarske stvari.

Slepe miši.

Marsikatera žival živi na svetu, kateri
človek ni prijatelj, najbolj za to, ker je zuna-
nje truplo živali malo lepo ali pa ji ne ve prave
koristi. Tako se gabi človeku do krapavice, ki
šepa po zemlji, pa tudi do slepe miši ali neto-
pirja. Vse eno pa ste obe živali prav koristni
in veliki prijateljici gospodarju, izlasti še vrt-
narju.

Netopir živi le o mrčesih, ki lazijo po
noči okoli, o nočnih metuljih, ki zalegajo jezera
gosenic, o kebrih, ki so za mlado cvetje v spo-
mladi toliko nevarni. Vsled tega ne kaže po-
bijati niti krapavic niti netopirjev, ampak pu-
stimo jih pri miru, če nam tudi niso po godu.
To velja posebno v spomladi in več ali manj
tudi v poletji.

Sejmovi. Dne 24. februarja v Arveži,
v Kozjem, v Ločah, v Laškem trgu, v Slov.
Bistrici in v Rogaci. Dne 25. febr. v Ljutomeru.
Dne 27. febr. v Imenem. Dne 28. febr. v Sočtanji.

Dopisi.

Iz Središča. (Novo društvo.) Tukaj se snuje novo konjerejsko društvo; to nedeljo, 23. februarja, bode se volilo predstojništvo središkega oddelka konjerejskega društva, katero ima svoj sedež v Gradci; prišel bode tudi gosp. pl. Schuberth, da bode kaj o konjereji pripovedaval. — Mi smo sicer veliki prijatelji konjereje, posebno, ker se zvinorejo ne da dosta doseči v zadnjih letih; pa vendar ne moremo tega društvenega oddelka pozdravljati; pitali smo se večkrat, zakaj se snuje? Ali ni že v Ormoži osnovan oddelek, kateremu je na čelu že morebiti prek 10 let g. dr. Geršak? Zakaj se Središčani ločijo od ormoškega oddelka? Kakor se nam zdi, so Nemci zapustili ormoško društvo, ker v njem ne morejo se šopiriti; pa čudno je, da ti Nemci zdaj tiščijo k nam v Središče in da tukaj hočejo biti pravi konjerejci. Pravi Slovenci pa menda le ne bodo podpirali takega društva v Središči iz teh-le uzrokov: prvič ga je snoval g. Maier, to je tisti neslovenski živinozdravnik, kateremu se je moral slovenski živinozdravnik g. Murko ogniti in na Nemško potegniti; drugič, ker je zborovanje na nedeljo sklicano pri ljubeznjivem (!) drugoverci g. Wenigerholz-u, kateri bi pod imenom konjerejskega društva na liberalno politiko vganjal; tretjič, ker bode ondi Nemec g. Schuberth v nemškem jeziku nekatere stvari razlagal, katere zveden Slovenec iz slovenskih časnikov že zdavnej pozna; štrtič, ker to društvice le neslogo dela in ormoško društvo po nepotrebnem slabi. Gospodje središki konjerejci bi bili imeli odločno protestovati proti taki nakani g. Wenigerholz-a in njegovih prijateljev; mi smo te vrstice objavili s to željo, da se naj kmetje ogibljejo tega novega društva, in da ne podpirajo podjetja, ki je slovenskemu narodu in domačemu življu nasprotno.

Iz Vranskega. (Malenkosti ali ka-li.) Naj danes omenim nekatere „malenkosti“ iz našega okraja. Ako stopimo v naš prijazni trg, precej na prvem domu zbode nas v oči napis „zum Elephanten.“ Kakova sapa veje pod streho te firme, o tem nam ni treba soditi. Tudi na drugih mestih najdemo takovih odpadkov, ki skrunijo slovenski značaj našega narodnega trga! — Naše gasilno društvo je sicer vsega pripoznanja in spoštovanja vredno, ali nemško komando v njem nikakor ne dela časti slovenskim korenjakom. Tuji glasi: habt acht — rechts gschaut! nekako smešno odmevajo po domačih slovenskih tleh, svedočijo nam, da še globoko tičijo v sponah nepotrebne sužnjosti. Kakor da bi ne imeli primernih povelij v slovenskem jeziku! — Konečno naj še opozorimo na naše poštne pečate. Slovenščina seveda tudi tu nima prostora. To pa velja tudi o sosednjem

Šentjurskem poštnem uradu in še mnogih drugih po „uzorno-narodni Savinjski dolini. Pisma z jedino nemškimi uradnimi pečati razpošiljajo se daleč med svet in potrjujejo nehoté trditve naših nasprotnikov, češ: tu niti ni naroda slovenskega, tu bivajo le posamezne osebe, ki agitujejo med miroljubnim spodnještirskim prebivalstvom za veliko-hrvaške in panslavistiške ideje. To torej ni prav in je sploh opaziti v novejši dobi v našem kotu nekako dremoto v narodnem ozirju, osobito kar nas je zapustil nezapozabljivi blagi rodoljub, pokojni majitelj odlične narodne gostilne „Slovan.“ Poreče se: so malenkosti, katere lahko spregledamo. Toda ravno take malenkosti kažejo, kako malo nam je do naše narodnosti in narodne časti. — Tako pač ne sme biti dalje. Ne bojmo se nasprotniške nevolje in zamere, dovolj in predovolj užili smo že dobrot tega gospodarstva; proč z nemškutarijo, če hočemo, da nas ne bode imenoval svet helote, ki vlečejo voljno, nevoljno v tujcev jarmu. „Tvrđ bodi, neizprošen moř jeklen, kedar branniti imař pravice naroda!“ Válsónal.

Iz Bočkovec pri Mali nedelji. (Prihodnji župan.) Nimam pisati nikacih novosti, le starine ponovljati ni umetnost, vendar pa tu in tam zanima, tudi brez nasledkov navadno ne ostaja. Kakor sem vže omenil, ponavljam starino, toda ne jaz, ampak ponavljala bode naša občina volitve obč. župana, ter spet podelila kakemu „vujcu“ ali „Andrašeku“ obč. krono na glavo, da nosi v svoji puhli domišljavosti znane besede: „Bog in jaz.“ — Ni sploh moj namen komu kratiti zlatega upanja na prihodnjost, ravno tako tudi ne strankarsko postopati, moja želja je le mojim dragim sovolilcem dati par vrstic v preudarek. Vsakega volilca sveta dolžnost enkrat je iti volit, drugič pa, vsak volilec mora sploh preudariti, koga da naj voli za odbornika, ker le-ti volijo župana ter mu podelijo iz svoje sredine obč. „krono.“ Da pa ni vsak človek za župana in tudi marsikateri ni, ki je župan, to vé najbolj oni, komur je n. pr. župan, ki si misli „Bog in jaz,“ naredil znatne neprijetnosti. No, kaj tacega in enacega, odkar županuje pri nas vsestransko pravičen in dober g. Kocbek, ni prišlo na dan, to se je pa žal pred njim ne enkrat godilo. Seveda neprijateljev ne manjka najboljemu človeku, tudi g. Kocbek-u ne, a po mojem mnenji zakrivil si ga je s tem, da mu ni mar se prepirati z duhovniki, kar posebno nove ali županske „krone“ željne „vujce“ jezi. Kakor mnogi drugi, tako pa tudi jaz želim, da bi nam bil še mnoga leta g. Kocbek župan, ker le tedaj smemo upati miru med občinskim in župnijskim uradom. Da se nam pa ne bo treba „po smrti kesati,“ treba nam je toraj dobro pomisliti, kdo in kateri je storil največ za blagor svojih občanov! Imel še bi v tej zadevi marsikaj ziniti, toda prvič

upam, da bo reč vsak volilec dobro prerešetal, drugič se mi pa mudi, ker imam še marsikaj danes opraviti, in tega se ve, da s pooblastilom ne moremo drugemu izročiti, ker pri nas le redko koleke prodajejo. Toraj na svidenje na volitvi!

Slovenus.

Iz Ribnice. (Naša veselica), z občnim zborom bralnega društva, dne 9. svečana, obnesla se je povoljno. Če tudi nam je mrzlo vreme splašilo marsikaterega gosta ter je žalibog bolezen zadržala vč. g. poslanca dr. Šuca, nas, kakor so bili obljubili, obiskovati, vendar zbralo se je še precejšnje število udov in navrh par gostov iz Lehna in Vuhreda. Hvala jim na trudu in prijaznosti do skromnega društva našega! Okoli pol pete ure odpre predsednik zborovanje z pozdravom na društvenike in goste, ter dá besedo č. g. župnika Hrasteljnu. Ta nam v kratkih ali krepkih besedah razloži pomen, važnost in korist bralnih društev — seveda če so na verskeji podlagi, — ter nas v sklepu spodbujajo k pridnemu in vstrajnemu delovanju. Gromoviti „živio“ pritrjevalo je vrlemu govorniku kakor tudi gg. P. in D., ki sta zbrane sicer kratko, ali jedrnatu nagovorila. Nato je bila volitev odbora, katerega smo z malimi spremembami izvolili prejšnjega. Sedaj se je začela prosta zabava, ki je trajala do pozne ure in je menim marsikoga zadovoljila, da je rad pozabil na običajne — godce, rekši, da je prijateljski pomenek med popevanjem krasnih pesmi najprijetnejša zabava slov. kmetu. Za petje je drage volje skrbel vrli g. organist B. s svojimi izbranimi pevkami, za to mu bodi prisrčna zahvala. Med tem časom upisovali so se udje s svojimi doneski v društveno knjigo in radostno moramo priznati, da smo nabrali primerno svoto, da bomo zopet mogli naročiti nekaj časopisov v razvedrovanje našemu kmetu. Težko bi šlo to, da nas niso podprli blagi dobrotniki, posebno č. g. Hrastelj, kakor tudi drugi gostje, oba gg. P. in V. iz Lehna. Hvala jim prisrčna na vsem! Če premislimo važnost narodne zavesti, izobraženosti za obstanek našega naroda, moramo pred vsem podpirati društva, ki to zavest tu na meji širijo in s tem delajo močan jez vedno rastočemu potujčevanju. S tem, da tako hrbet krijemo ostalim Slovencem in največje napade odbijamo, gotovo zaslužimo, da nas bi bratje podpirali, bodi si z doneski za naša društva, ali s knjigami in časopisi. Če se bo naš kmet na domačej podlagi dobro izobrazil, stal bo tú na meji slovenstva kot močan steber, sebi v čast, domovini v slavo, Sloveniji v zaslombo!

Domobranski.

Od sv. Lovrenca na kor. žel. (Veselica.) O pustnem času začne vse nekako živahnije gibanje. Prirejajo se koncerti, plesi, gostije itd., ter nam ponujajo obilo zabave in veselja. Tudi naše kmetsko bralno društvo, o katerem je že

morda ta ali uni naših nasprotnikov mislil, da se je že vleglo v hladni grob k večnemu počitku, je zdaj zopet oživelo ter po sklepu zadnje odboroje seje priredilo veselico v dan 26. prosinca t. l. v prostorih g. F. Kormana. Proti večeru začeli so se od vseh strani povabljeni gostje zbirati, in se jih je prav lepo število nabralo. Torej iskrena vam hvala vrli rodoljubi za to vašo vljudnost. Najpoprej je g. predsednik pozdravil vse navzoče goste, ter zaklical presvitlemu cesarju glasen živio! in na to je godba zaigrala cesarsko himno. Za tem je sledila volitev podpredsednika in treh odbornikov. Podpredsednikom se je volil g. Jakob Oswald, p. d. Urbanc, odborniki pa: Jože Korman, Josip Oswald, (Betušekov) in Janez Fischinger. Zdaj se je začela prosta zabava. Vbrana godba orkestra južne železnice nas je navduševala in kratkočasila, ter izvrstno smo se med seboj zabavali. Takšne veselice se ne dajo primerjati navadnim plesom po krčmah, temveč one so pravi narodovi prazniki, ker nas vnemajo za dobro in lepo, ter budé v nas ljubezen do naroda in jezika svojega. Oj, da bi se jih povsod, kjer imajo bralna društva, narod v prav obilnem številu vdeleževal, ter si še drugod, kjer jih še sedaj ni, društva osnoval, ki imajo namen širiti narodno zavest med ljudstvom, da se potem znamo potegovati za svoje pravice, koje se nam, žal, tako kratijo. Ne držimo torej križem rok, če hočemo, da nam v kratkem prisije zlata zvezda jednakopravnosti, ko bomo namreč dosegli vse tiste pravice, ki nam po božji in cesarski postavi grejo. „Na delo tedaj, ker resnobni so dnevi!“ Dolga noč nam je med lepim zabavanjem še prehitro minila in začeli smo se razhajati s trdnim sklepom še iskrenejše, kakor dozda, ljubiti svojo domovino ter, kakor vrli sinovi svoje matere, deliti z njo veselje in žalost. Vsakemu pa bode ta veseli večer gotovo dolgo v spominu ostal, ker prepričal se je, kakor dozda že večkrat, da se Slovenec zamore le med svojimi najbolje razveseljevati in kratkočasiti.

Iz Poličan. Po kratkem prestanku je Poličanska župnija zopet vdova. Angelji božji dali so ji ženina. Bila je pretečeno leto na angeljsko nedeljo „instalacija.“ — Gospod ji je ga hitro vzel ter je umrl letos v nedeljo presv. Imena Jezusovega. S svojim bistrim umom, jeklenim značajem in s svojo vstrajno delavnostjo bili bi rajni gospod Janez Pajek gotovo marsikaj potrebnega in dobrega vkrenili in izvršili v blagor svojih novih faranov, a previdnost Božja je drugače odločila, kajti jedva so še le spoznali razmere in potrebnost in že jih je najvišji Gospod odpoklical. V kratkem času pridobili so si obče spoštovanje. Pogreb je bil sijajen, 28 duhovnih bratov, njim na čelu milostljivi gospod kanonik dr. Ivan Križanič in

pa nebrojno število vernikov jih je spremljalo k zadnjemu počitku. Večna luč jim sveti naj!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Da izvrši drž. zbor svoje delo že do velike noči, to želi vlada, ali kakor je sedaj podoba, kaže se pri gg. poslancih malo volje za to. V vsaki seji spravi se kje katera nova stvar na dnevni red in tudi govori se več, kakor je treba, pri razpravah. — Slov. drž. poslanci so izročili ministru za pravosodje, grofu Schönbornu, spomenico ter so mu izrekli svoje želje gledé sodnij po slov. deželah. Minister pa jim je obljubil, da jim rad, kolikor je v njegovih rokah, njih želje izpolni. — O koncu meseca avgusta pride svitli cesar v Gradec ter bodo v tem času ondi položili temelj za novo vseučilišče. — Nemški konservativci na Gornjem Štajarji se pripravljajo že za volitve v dež. zbor in upajo, da si priskrbijo še vsaj dva nova poslanca. Naj le postane iz njih želje resnica! — Dobrota slov. posojilnic kaže se tudi pri koroških kmetih čemdalje lepše in ne sliši se zdaj veliko o očitnih dražbah. — Ces. namestnik v Tirolah, baron Widmann dobi v kratkem slovo in tedaj mu konservativno ljudstvo reče iz srca: srečno pot! — Na Kranjskem živi 509 lutrovcev in ljudje so to skorej vsi tuji in tudi najbrž le nemške krvi. — Za dolensko železnico se poteguje ljudstvo že več let in zdaj je vsa podoba, da jo začno postaviti že to leto. Denarja bode seveda veliko treba za njo. — Naj se napravi v Gorici po polnem slov. gimnazija, za to prosijo župani skorej po celem Primorju in mogoče je, da jih vlada vsliši, vsaj za 4 nižje razrede. — Volilci Tržaške okolice niso veseli mestnega odbornika, Pahorja, ker se drži, proti njih volji in zoper svojo besedo, lahonske večine in to tudi v takih rečeh, ki so na škodo domoljubju ali kat. cerkvi. — Umrl je baron Ožegović v Zagrebu in Hrvatje so mu priredili slovesen pogreb, ker je bil kedaj veliko delal za blagostanje hrv. ljudstva. — V Zagrebu se razširi kolodvor ali Madjarom to ni po volji, bojda zato, ker še ne pleše mesto po voli Madjarov. — Da minister Tisza ne odstopi, tega je krivo neki le to, ker ne vedó za moža, ki naj zasede njegovo mesto in zdrži še sedanjo večino v ogerskem drž. zboru vsaj za silo skupa. Resnica, to bode težko delo! — V Pragi je bilo v nedeljo zborovanje 500 českih dijakov. Hodilo jim je za to, naj jim vlada napravi novo vseučilišče, najbolje, če v Brnu.

Vunanje države. Na novo gre govorica, da so sv. Oče Leon XIII. nevarno vzboleli, ali nam se dozdeva, da je to tudi sedaj le govorica. Teža pa je že vsekako 8 križev t. j. 80 let in ravno dnes, 20. februarja, doteče jim 12 let, kar so vidni poglavar sv. kat.

cerkve. — Tudi Italija misli vpeljati narredbe, vsled katerih dobijo delalci odškodnino, ako jih zadene kaka nesreča pri delu. — Na Španjskem so imeli slovesnosti v spomin na nekdanjo republiko, to pa gotovo le ljudje, katerim se še cedé sline po njej. Sedaj pa ni nevarnosti, da se jim vživi ona na novo. — Mladi princ Orleanski, ki ima pravico do francoske krone, sedi v ječi in če ga predsednik republike, Sadiť Carnot, ne pomilosti, ostane v njej dve leti, potem pa ga poženejo čez mejo. In zakaj? Ker mu postava ne pusti domačih tal in le zato, ker se zdi nevaren republiku. Uboga republika, ki ima toliko strahú! — Na Angleškem, kjer so najbolj protestantje doma, sliši se v tem času, da prestopa veliko duhovnikov, odvetnikov in sploh izobraženih ljudi v katol. cerkev. To je pač vesela novica. — V nemškem cesarstvu je sedaj vse po konci in sicer za to, ker so volitve v drž. zbor blizu. Doslej se vidi, da zvezda kneza Bismarcka ugašnjuje. O njem se govori le še, kakor o moži, ki je imel pa nima več moči. Naši Nemci pa so še vedno sluge Bismarcka. Njim še je vedno solnce, ki jim naj posveti v deželo — nemške sreče. — V Rusiji sta dve stranki, ena gleda v Nemčijo, druga v Francijo; zadnja se pravi, da je slavjanska, t. j. da hoče Slovanom, kjer koli so, pomagati do pravice, ki jim dohaja. Kar se tiče nas, nimamo ne od prve, ne od druge pričakovati kake sreče. — Iz Bolgarije ni posebnih poročil, toliko po je gotovo, da je bila zarota majorja Panica prav nevarna in je velika sreča za kneza Ferdinanda, da so ji prišli še v pravem času na sled. — Kar se tiče Srbije, v tem času ni iz nje poročil, da so kaj vredna. — Turski sultan je bil te dni v veliki zadregi, ker se mu je očitalo, da se je od njega raznesla novica o nekem razporu, ki zadeva nemško in avstrijsko cesarstvo. O tem razporu ni bojda nobena beseda resnica. — Na otoku Kreta se obeta, da bode bolje za tamošnje kristijane, ter da hoče turska vlada sama delati na to, da se jim ne godé na dalje kake krivice. Ni veliko dati na turske obljube. — Iz Afrike se poroča, da je sultan v Zanzibaru umrl in da je na njegovo mesto prišel novi sultan. Mi ne moremo vedeti, ali in koliko je v tej spremembi vzboljšanja ali toliko se zatrjuje, da bode za kršč. ljudstvo, kolikor ga je ondi, poslej bolje. — V Braziliji, v novi republiku, so si ministri sami že v laséh in je doslenji minister za notranje zadeve vzel slovo. Predsednik, Fonseca, je človek, ki ne pripozna nikomur razven sebe, da še ima kje kako pravico. Taki pa so sicer sploh ljudje, ki delajo za republiko, radi vsi in zato gorje, ako jim kje obvelja.

Za poduk in kratek čas.

Zakleti vran.

(Pripovedka iz Slov. Goric.)

Miliki in Milanu je draga mamica umrla in oče se oženi drugič. Ne srečno; žena je bila okrutna mačeha za imenovana otroka. V jutru za rano sta morala vstajati. Miliko še je nekako bolj čislala, ker je laže vstajala; a tem bolj je Milana sovražila, ker je rad poležaval še potem, kar ga je klicala in dramila.

Neko jutro še pa pride mati zaraneje, kakor navadno in Milana pokliče. Vsa razjarjena mu reče: „Hudobni vran, vstani!“ Ko mati to izgovori, vzleti iz postelje vran in vzfrči proti ribniku, kjer je Milika, sestra njegova, že prala. Vedno je okolo Milike letal, a ona vzame šibo in ga hoče odgnati. Vran je dejal: „Ljuba sestra, ne odganjaj me!“ Takó se trikrat zgodi. Miliki se to čudno dozdeva in ga praša, kaj tukaj išče? Odgovori: „Tvoj bratec, Milan sem, najina huda mačeha me je v vrana zaklela, a lahko me rešiš, ako dvajset let molčiš ter nijedne besedice ne zineš, drugače je vse zastonj“. Milika mu obljubi, da ga hoče rešiti, ker ga rada ima kot ljubega bratca.

Sedaj zapusti dom, kjer ji je bila zibelka tekla; kjer je slišala prve besede ter se poda v nepoznani svet. Po dolgem hodu pride do velikega grada. Tamkej jo vzamejo v službo kot mutasto dekle, da jim gosi in drugo perutnino pase. Milika je bila vesela in srečna, vse se ji je dobro izteklo: gosi, pure in druga perutnina je bila odslej veliko lepša — takó, da je vsaki, ki jo je videl, že sline požiral.

Gospej se dekle s tem jako prikupi in obdrži še jo dalje. Drugo leto je postala svinjarica, a tretje leto dobi čast ključarice.

Graščakinja je pa imela sina, ki Miliko od dne do dne raje vidi. Večkrat je dejal: škoda dekleta, da je mutasta, vendar pa še jo vzamen za ženo; samo materi si se upam o tem kaj ziniti. Njegova mati je pa bila enakih misli, a sina ne upa k temu siliti. Konečno se oba ohrabrita in si razložita želje svoje. Sin je bil sklepa matere silno vesel.

Milika je toraj postala žena bogatega graščaka.

Čez pol leta se vname huda vojska, katere se mora tudi Milikin mož vdeležiti. Žalostno je bilo slovo. Med tem, ko se vojska nadaljuje, dobila je Milka od rojenic zalega fantiča. Ko ga pa prinesó od sv. krsta, prifrči — vran in v veliko žalost Milke novorojenika odnese. Domú pride graščak a njegova mati mu takoj razloži, kaj se je zgodilo.

Ni se jezil, da-si ga ja bolelo. Jednako se še dvakrat zgodi!

Milka je srečno živela že dvajset let na

grasčini. V grad pridejo neki dan trije zali mladenči. Postrežejo jim, a na okno pri leti vran in jame po šipah kljuvati. Graščak ga namerjava ustreliti, a vran zaječi: „Ne, pusti me!“ V tem hipu pa Milka spregovori in mahoma razprši na vse strani tudi vranu perje, ter v hišo pride Milkin dragi brat — Milan. Sestri je dejal: „Draga sestra, srečna, da si me rešila, a srečen tudi jaz. Hvala ti tisočera! Tukaj ti trije mladenči — ti so tvoji dragi sini. Jaz sem jih kot vran vzel, ali lepo sem skrbel za-nje. Brez tega bi še za-me ne bilo rešenja.

Dolgo so se potem veselili pri polni mizi čudne rešitve in so si razlagali tudi osodo okrutne mačeha.

A. V.

Smešnica 8. „Gospod“, vpraša novak, „gospod razvodnik, ali vam smem ponuditi smodko?“ „Najprej“, zarohni nad njim razvodnik, „najprej Ti povem; da si odvadi vse prazne besede pri vojakih, niso na mestu. Se ve, ne le ponuditi, tudi dati jih smeš“.

Razne stvari.

(Obletnica.) V stolni cerkvi v Mariboru so imeli mil. knezoškof dnes, 20. februarja slovesno sv. opravilo o 12. obletnici izvolitve Njih svetosti Leona XIII. za poglavarja kat. cerkve.

(Pomiloščenje.) Nj. veličanstvo svitli cesar je, kakor se poroča, odpustil ali celo ali del kazni 108 jetnikom, izmed teh sta 2 v kaznilnici v Mariboru, 7 jih je v Ljubljani, 3 v Kopru in 1 v Gradišči.

(Nekdanji minister) grof Julij Andrássy je umrl v Volovski v torek; dne 18. februarja. Svoje dni je imel veliko veljave in je brž nesrečni dualizem najbolj njegovo delo.

(Skušnje.) Zadnjo soboto so imeli na vinarski in sadjarski šoli pri Mariboru skušnjo v tretjem ali zadnjem oddelku. Dečki so bojda vsi srečno prestali skušnjo. Škoda, da skušnja ni javna.

(Bolezni.) Pri Veliki nedelji je 12 ljudi pretekli teden umrlo, 6 moškega in 6 ženskega spola. Med temi 2 otroka, drugi pa od 48. do 80. leta svoje starosti. To je res mnogo. Vračnika žalibog ni ne tam, ne v Ormoži.

(Slovstvo.) V zalogi „Narodne tiskarne“ v Ljubljani je prišel na svitlo 9. zvezek J. Jurčičevih zbranih spisov. Vsebina mu je 1. Dr. Zober in 2. Mej dvema stoloma.

(Zadušili) so se trije otroci Fr. Dobovičnika, posestnika na Paki. Bili so sami doma a v peči je gorelo. Menda je tršičje, ki je pod pečjo bilo, se užgalo in dim je otroke zadušil.

(Trgovina.) V letu 1887 se je prodalo razne robe iz Avstrije za 678 in v letu 1888 je že za 741 mil. goldinarjev šlo v tuje dežele.

(Vprašanje.) Pri spomenici, ki bode dnes zvečer v telovadnici dekliške šole v Mariboru na proslavo cesarja Jožefa II., ima slavnostni govor prof. A. Kirchlechner. To je že prav, če kaže g. profesor, da zna kaj iz zgodovine, vendar pa sodimo, da je za-nj v tem še dovolje prostora — v šoli.

(Živinski sejem.) Dne 6. februarja, na den sv. Rotije, so imeli v Gornjemgradu živinski sejem. Prignalo se je zelo veliko govedi, posebno krav. Kupcev je bilo pa malo, za voljo tega se ni dosti prodalo, a še to po nizki ceni. Na dan sv. Florijana imajo ondi tudi sejem, ker pa pade letos na nedeljo, zato bode letos v ponedeljek po sv. Florijanu sejem. Upajmo, da bode takrat več kupcev in cena primernejša.

(Sejem.) Zadnjo soboto je bilo na trgu v Mariboru na prodaj meso in salo 340 velicih svinj. Prodali so „špeharji“ vse in tudi cena še ni bila nizka.

(Konjereja.) Kdor ima žrebca pa ga hoče rabiti za plemo, sme to samo, ako mu to dovoli gosposka. Vsled tega bode uradno pregledovanje tacih žrebcev na Ptuiji pri c. kr. žrebčariji in v Mariboru pred c. kr. okr. glavarstvom v ponedeljek, dne 24. februarja, v Ptuiji ob 9ih dopoldne, v Mariboru pa ob 3. uri popoldne.

(Največje cerkve.) V Rimu vzprejme cerkev sv. Petra 54.000 in sv. Pavla 35.000 ljudi. V Milanu je v stolni cerkvi prostora za 37.000, v Kolinu na Nemškem 30.000 in v cerkvi sv. Štefana na Dunaji za 12.000 ljudi.

(Nemško društvo.) V Mariboru in Celji obstojite bojda „nemški društvi“ in kakor javlja „D. W.“, ima nemško društvo v Celji nočoj, dne 20. febr. žalostinko — pri pivu — za cesarjem Jožefom II. Dnes je namreč 100 let, kar je ta umrl. V Mariboru pa je „nemško društvo“ že bolj dostojno ter ima enako spomenico samo v telovadnici dekliške šole.

(Kuga) se prikazuje v Galiciji pri kokoših in je zato prepovedano pošiljati iz tistih krajev kuretino v druge dežele.

(Hitrost.) Kakor je znano, zmagali so lani meseca julija slovenski rodoljubi v II. volilnem razredu okoliške občine pri Celji in čudno, sedaj stojimo že na konci februarja, izvolitva pa še ni potrjena. Se ve, da ni sila za to, saj so le Slovenci.

Listič uredništva. G. K. S. v P.: Za tokrat ni mogoče, drugače pa velja. — G. P. L.: Išcite si neveste doma, „Sl. G.“ ne mara Vam biti za starešino. — G. M. L. v K.: Prav, pa nekje ne bode ljubo.

Loterijne številke:

Gradec 15. februarja 1890: 54, 67, 64, 38, 7
Dunaj „ „ 67, 56, 4, 16, 45

Monštranca

v romanskem slogu, 57 cm. visoka, 27 cm. široka, s podobama Očeta in sv. Duha in štirimi angelji, pred 18 leti kupljena za 130 gld., se za polovico ceneje proda, ker se ne strinja s slogom nove gotiške cerkve. 1-2

Cerkveno predstojništvo v Vuhredu.

Orglarska in mežnarska služba

se odda 1. maja t. l. v Belihvodah. Oženjeni imajo prednost.

1-3

M. Frece, župnik.

Služba organista in mežnarja

pri Spodnji sv. Kungoti pri Mariboru je razpisana. Prosilci naj se osebno oglašijo.

1-3

Cerkveno predstojništvo.

Prodaja posestva.

Gospod Franc Ferk, sedlar v Mariboru, želi svoje posestvo pri sv. Martinu pod Vurbergom, tako imenovano „Padarovo pušo“, ki meri 36 oralov in blizo cerkve leži, celo ali polovico tudi na parcele za voljo družinskih razmer oddati. Pogodbe so ugodne. Kdor želi kupiti, naj se pri srenjskem predstojniku Jožefu Jug v Ciglencah oglasi; posebno se opomeni, da je na tem posestvu veliko lepega sadja.

Sv. Martin, dne 27. prosinca 1890.

Priporočba.

Priporočam svoje lepo izdelane bakrene

Vakuumpersonospora-brizgalnice

z zahlopko in z bakrenim vedrom, komad 16 gld.

Na ogled pri

Albertu Fiebiger,

kotlar-ju, Koroške ulice šte. 5

v Mariboru. 3-3

Sejem v Cirkovicah na Drav. polji.

Dne 1. sušca in 31. maja vsako leto bode v Cirkovicah na Drav. polji, v okraji Ptuj, živinski in kramarski sejem. Vabijo se kupci in prodajalci. Zarad živahne trgovine z živino, nadejamo se obilne udeležbe; postrežba bode povoljna.

Obč. urad Cirkovice, dne 17. svečana 1890.

Blaž Draškovič,
župan.

1-2

Mlin na prodaj

s tremi tečaji, z 9 metrov visokim vodopadom, popolnoma nov, prostoren, s trpežno opravo, z žago, katero pa treba popraviti, s travnikom in njivami, eno uro od železniške postaje, po nizkeji ceni.

NB. Častiti čitatelji se uljudno prosijo, naj bi blagovolili na ta predmet opozoriti znance, ki bi tak kup nameravali.

Pogoji se zvedó pri **Jan. Lenardu,**
Reichenburg, Štirsko.

1-4

Hišna prodaja.

Podpisani naznanja, da nek posestnik proda svojo precej veliko in prostorno hišo z enim nadstropjem in veliko predalov za stanovanje in drugo porabo pripravno, pri cesti v Šaleški dolini, na lepi ravnini ležeče, blizo tovarne tukajšnje okolice za gostilno ali za trgovino veljavno poslopje; tudi so hlevi za živino in prostorni svinjaki zraven, potem vrt in nekaj drugega zemljišča. — Drugo natančneje se zvé pri starem Domino v Velenji.

Dupavski oves za setev,

staro potrjen, večkrat odlikovan, od dežel. vzboljšavnega sveta posebej priporočen, izvrsten, rano zrel, 56 kilogr. 1 hktl. težek, **izvirne setve** samo pri grof **Zedtwitz-ovem oskrbništvu v Dupavi na Českem.** Cena za 1 hktl. brez žaklja **fl. 5.50** a. v.

Posojilnica v Makolah

imela bode svoj letošnji redni

občni zbor

v četrtek, dne 6. marcija t. l. popoldne ob 2. uri v svoji pisarni z navadnim dnevnim redom, namreč:

1. Poročilo načelnika. 2. Poročilo nadzornika. 3. Potrjenje računov za l. 1889. 4. Razdelitev čistega dobička. 5. Volitev načelnštva in nadzorništva. 6. Nasveti in predlogi združnikov.

Makole, dne 13. februvarija 1890.

1-2

Načelstvo.

Organist in mežnar,

vajen v Cecilijanskem petji, želi svojo službo spremeniti. Naslov pové upravništvo „Slov. Gospodarja“.

2-2

„Oves Willkomm“.

Ta oves je na Štajarskem med vsemi sortami najzgodnejši, plodnejši in težji; raste na visoko od 5—6 čevljev, ima močno, dobro slamo za krmo in se ne poleže.

Zadostuje, ker se ta oves redko seje, 40 kil kot seme za jeden plug. Cena za kilo 25 kr. Ako se vzame več kakor 50 kil za kilo 20 kr.

Razpošilja, kakor dolgo seže, vreče po 5 kil za 1 gld. 80 kr. proti pošiljavi zneska ali poštnemu povzetju franko na vsako poštno postajo

Benedikt Herl,

1-8

veliki posestnik na grajščini Golič pri Konjicah.

Pošilja naročeno blago dobro spravljeno in poštnine prosto!

Visokočastiti duhovščini

priporočam se vljudno podpisani v napravo cerkvenih posod in orodja iz čistega srebra, kineškega srebra in iz medenine najnovejše oblike, kot

monstranc, kelihov, svetilnic, svečnikov

itd. itd. po najnižji ceni. Zadovoljim gotovo vsakega naročnika, bodisi da se delo prepusti mojemu ukusu, bodisi da se mi je predložil načrt.

Stare reči popravim, ter jih v ognji pozlatim in posrebrim. Čč. gg. naročniki naj mi blagovolé poslati iste nefrankovane.

Teodor Slabanja,

14-24

srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17.

Pošilja naročeno blago dobro spravljeno in poštnine prosto!